

Datu Orokorrak

Irakasgaia: PORTAERAREN BIOLOGIA

Titulazioa: PSIKOLOGIAKO GRADUA

Mota: OINARRIZKOA

ECTS kredituak: 6 ECTS

Maila: 1.

Denbora-banaketa: 1. SEIHILEKOA

Hizkuntza: GAZTELANIA

Irakasle-taldea: Dk. Luis Ángel Díaz Robredo

Ikasgela(k): 2.7

Irakasgaiaren aurkezpena:

Irakasgai honek biologiaren eta giza portaeraren arteko harremana aztertzen du. Prozesu biologikoek, hala nola garunak, nerbio-sistemak eta hormonek, kognizioan eta portaeran nola eragiten duten aztertzen du. Ikasleek neurobiologiaren oinarriak eta giza jokabidea ulertzeko duen aplikazioari buruz ikasiko dute.

Datu espezifikoak

Prestakuntza- eta ikaskuntza-prozesuaren emaitzak (PIE)

Edukiak (EDU)	E1	Psikologiaren eremuan eragina izan duten teoria eta ikuspegi psikologiko nagusiak ulertzea, ikuspegi klinikoak zein aplikatutako arloak eta ikerketakoak barne hartuta.
	E2	Psikologiarekin lotutako funtsezko kontzeptuak identifikatzea, hala nola pertzepzioa, memoria, pentsamendua eta emozioa, bai testuinguru klinikoetan, bai hezkuntza-, antolamendu- eta gizarte-inguruneetan.
	E3	Giza garapenaren mugariak aztertzea, haurtzarotik zahartzarora, eta faktore biologikoek, emozionalek, portaerazkoek eta sozialek nola eragiten duten ulertzea, eta bizitzaren etapa guztien ulermen integrala txertatzea.
	E4	Prozesu kognitiboak ikertzea, sistema sentorialak psikologiaren esku-hartze eremu desberdinetan aplikazio praktiko gisa ulertzea

Irakaskuntza Gidaliburua 2026/27 ikasturtea

		barne.
	E12	Neuropsikologiaren eta portaeraren biologiaren oinarriak aztertzea, eta testuinguru klinikoetan, ikerketan eta esku-hartze psikologikoen garapenean aplikatzea.
Gaitasunak (GAI)	GA2	Giza portaerari buruzko gaiei buruzko informazioa, ideiak, arazoak eta konponbideak transmititzea publiko espezializatu bati zein espezializatu gabeari.
	GA5	Arazoak identifikatzea, sormenezko konponbideak sortzea eta estrategia eraginkorrak aplikatzea jardun psikologikoan erronkei aurre egiteko.
	GA6	Lanbidearen kode etikoa eta printzipio gidariak eta balio demokratikoak errespetatzea (genero-berdintasuna, tratu-berdintasuna, diskriminaziorik eza eta giza eskubideak errespetatzea, besteak beste) psikologiaren arloko esku-hartzeak aplikatzean, praktikan zein ikerketan.
Trebetasunak (T)	T11	Prozesu psikologikoen behaketan eta azterketan bildutako informazioa modu kritikoan aztertzea.

Irakasgaiaren Edukia

Irakasgai honetan honako hauek ikasiko dira:

1. Portaeraren biologiarako sarrera.
 - a. Psikobiologia eta jokabidearen azalpena
 - b. Psikobiologiako diziplinak
 - c. Psikobiologiako ikerketa-estrategiak
2. Portaeraren oinarri biologikoak.
 - a. Eroapen neurala eta transmisio sinaptikoa
 - b. NSren oinarritzko egiturak
3. Neuroanatomia eta portaera.
 - a. Nerbio-sistemaren antolaketa orokorra
 - b. Nerbio-sistema zentrala
 - c. Zentzumen-sistemak
 - d. Sistema efektoreak
4. Hormonak eta portaera.
 - a. Sena eta hormonak
 - b. Sistema neuroendokrinoa
 - c. Psiconeuroimmunologia
 - d. Estresa eta hormonak

Irakaskuntza Gidaliburua 2026/27 ikasturtea

5. Portaeraren genetika.
 - a. Oinarrizko kontzeptuak
 - b. Genetika kuantitatiboa eta heredagarritasuna
 - c. Genetika kuantitatiboa eta psikopatologia
 - d. Genetika kuantitatiboa eta adimena
6. Ikaskuntzaren eta memoriaren neurobiologia
 - a. Nerbio-sistemaren garapena
 - b. Garuneko kaltea eta plastikotasun neurala
 - c. Ikaskuntza, memoria eta amnesia
7. Emozioen eta motibazioaren oinarri biologikoak.
 - a. Gosea, elikagaiak hartzea eta osasuna
 - b. Hormonak eta sexua
 - c. Lo, ametsak eta erritmo zirkadiarrak
 - d. Drogazaleatasunak eta garuneko sari-zirkuituak
8. Portaeraren neurobiologiaren aplikazioak.
 - a. Neurobiologiari buruzko azterlan batzuk:
 - b. Osasuna:
 - c. Drogazaleatasunak
 - d. Kirola
 - e. Medikazioak
 - f. Genetika eta psikopatologiak
 - g. Hezkuntza
 - h. Hezkuntza-teknikak eta biologia
 - i. Enpresa:
 - j. Lidergoa eta kudeaketa emozionala
 - k. Marketina eta emozioak

Irakaskuntza-metodologiak eta Prestakuntza-jarduerak

Irakasgai honetan erabilitako irakaskuntza-metodologiak honako hauek dira:

IM1	Azalpenezko metodoa
IM2	Kasu-azterketak
IM4	Proiektuetan oinarritutako ikaskuntza
IM5	Ikasketa kooperatiboa
IM6	Tutoretzak

Irakasgai honetan erabilitako prestakuntza-jarduerak honako hauek dira:

Prestakuntza-jarduerak	Aurreikusitako orduak	presentzialtasuna (%)
PJ1: Klase teorikoa	30	100

Irakaskuntza Gidaliburua 2026/27 ikasturtea

PJ2: Praktika-klasea	15	100
PJ3: Lanak egitea (banakakoak eta/edo taldekoak)	30	50
PJ3: Tutoretzak (banakakoak eta/edo taldekoak)	15	20
PJ5: Ikasketa independentea eta ikaslearen lan autonomoa	56	0
PJ6: Ebaluazio-probak	4	100
Guztira	150	--

Ebaluazioa: Ebaluazio-sistemak eta -irizpideak

Irakasgai honetan honako ebaluazio-sistema hauek erabili dira:

Izendapena	Gutx. hazt.	Gehi. hazt.
ES1 Ikaslearen bertaratzea eta parte-hartzea ebaluatzea	0	10
ES2 Lanen ebaluazioa	0	60
ES3 Ebaluazio- eta/edo azterketa-probak	30	100

Ikasleak bi ebaluazio-modalitate ditu irakasgaia gainditzeko:

- Etengabeko ebaluazioa, urtean 2 deialditan: ohikoa eta ezohikoa.
- Ebaluzio bakarra, urtean 2 deialdirekin.

Euneiz Unibertsitatean, ebaluazio jarraitua (irakasleek definitutako irakasgaiaren jarduera ebaluagarrien batezbesteko haztatua) da ebaluazio nagusia, baina Euneizek ebaluazio bakarrari heltzeko aukera ematen dio ikasleari.

Ezin da aldatu ikasturtean zehar ikasleak aukeratutako ebaluazio-modalitatea (jarraitua izatetik bakarra izatera).

Ebaluazio bakarreko modalitateari heldu nahi dion ikasleak hori justifikatzen duen idazki formal bat aurkeztu beharko du irakasgaiaz arduratzen diren irakasleei eta tituluaren koordinazioari zuzenduta, modalitate hori hasi eta lehenengo bi asteetan.

Irakaskuntza Gidaliburua 2026/27 ikasturtea

Ikaslea ez bada joaten eskola presentzialetara % 80ra, ebaluazio bakarraren ezohiko deialdira igaroko da zuzenean.

Salbuespen gisa, irakasgaiaz arduratzen den irakasleak beste irizpide gehigarri batzuen bidez baloratu ahal izango du, hala nola parte hartzea, jarrera, ikaslearen jardun- eta aprobetxamendu-maila, etab., ikasleari ohiko deialdian jarraitzeko aukera, betiere haren gutxieneko bertaratzea % 70etik gorakoa bada.

Hutsegiteak irakasgaiaz arduratzen den irakasleari justifikatu behar zaizkio, astebeteko epean gehienez ere. Egiaztagiri ofiziala posta elektronikoz aurkeztu beharko zaio irakasle arduradunari.

Ikaslea SOILIK etendako zatiekin joango da ezohiko ebaluaziora.

Irakasgaiaren kalifikazio-sistemak 1125/2003 Errege Dekretuan ezarritakoari jarraitzen dio, eta lortutako emaitzak 0tik 10era bitarteko zenbakizko eskalari jarraituz kalifikatuko dira, dezimal baten adierazpenarekin.

- 0-4,9: Gutxiegia (GT).
- 5,0-6,9: Nahiko (NK).
- 7,0-8,9: Oso ongi (OO).
- 9,0-10: Bikain (BI).

«Ohorezko matrikula» aipamena 9.0 edo gehiagoko kalifikazioa lortu duten ikasleei eman ahal izango zaie. Kopurua ez da izango dagokion ikasturtean ikasgai batean matrikulatutako ikasleen ehuneko bost baino handiagoa, matrikulatutako ikasleen kopurua 20tik beherakoa denean izan ezik; kasu horretan, «Ohorezko Matrikula» bakarra eman ahal izango,

Ebaluazio-jarduerarik egiten ez duen ikasle matrikulatua ez-aurreztat (EA) joko da.

Idatzizko ebaluazio-jarduera orok (lanak, azterketak...) akats ortotipografikoak hartuko ditu kontuan azken kalifikazioan.

Plagioa debekatuta dago, bai lanetan, bai azterketetan, kalifikazioa detektatuz gero, eten egingo da. Campus birtualaren bidez entregatutako lanak Turnitin tresnak aztertuko ditu:

- Irakasleak % 20 eta % 30 arteko antzekotasun-indizea duten txostenak berrikusiko ditu, plagio-iturri posibleak aztertzeko eta justifikatuta dauden ebaluatzeko.
- Irakaslearen analisia egin ondoren, % 30etik gorako antzekotasun-indizea duen edozein lan ez da ebaluatuko.

Beharrezko baliabide materialak eta azpiegiturak

Baliabide material edota azpiegitura mota

Irakaskuntza Gidaliburua

2026/27 ikasturtea

Irakaskuntza presentzialerako hornitutako ikasgela teorikoa.
Edukiak azaltzeko eta jarraitzeko ikus-entzunezko baliabideak.
Ikaskuntza-plataforma birtuala eta lotutako baliabide digitalak.
Irakasgaia garatzen laguntzeko irakaskuntza-materiala.
Gesell gela, terapia psikologikoko egoerak simulatzeko eta entrenatzeko.
Baliabide bibliografikoak, psikometrikoak eta gaiarekin lotutako dokumentazio akademikoa.

Bibliografia eta ikasteko beste baliabide batzuk

Oinarrizko Bibliografia

- Carlson, N. R. (2014). Fisiología de la conducta (11. ed.). Pearson Educación.
- Kalat, J. W. (2004). Psicología biológica. Madrid, España. Paraninfo.
- Pinel, J. P. J. (2012). Biopsicología (8. ed.). Pearson Educación.

Bibliografia Osagarria

- Lorenz, K. (1985). Evolución y modificación de la conducta. Siglo XXI.
- Redolar, D. (2021). Psicobiología. Madrid, España. Paramericana.

Gomendatutako Beste Ikaskuntza-baliabide Batzuk¹

- <https://www.brainfacts.org/3D-Brain#intro=false&focus=Brain>
- <https://www.msdmanuals.com/es-mx/hogar/multimedia/3dmodel/cerebro>
- <https://www.imaios.com/es/e-anatomy/cerebro/irm-del-cerebro>
- <https://sketchfab.com/3d-models/sistema-nervioso-d37cdb1e54e24ba79167bbdeb9ad8fdd>
- <https://phet.colorado.edu/en/simulations/filter?subjects=biology&type=html>

¹ Ikasteko beste baliabide batzuen artean, web-orriak, softwarea, ikus-entzunezko gaia eta abar sar daitezke.